

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: [10.1787/gov_glance-2017-en](https://doi.org/10.1787/gov_glance-2017-en)

Kormányzati körkép 2017

Összefoglalás magyarul

A gazdasági növekedés lassan erőre kap az OECD-térségben, de a globalizációellenes reakciók valóságosak, a kormányoknak pedig kezelniük szükséges ezeket. A közintézményekbe vetett bizalom alacsony, és erőteljesen megerősödött az a vélekedés, hogy a közpolitikák válogatott érdekcsoportokat részesítenek előnyben. A rövidebb gazdasági ciklusok, a technológiai változás és a diszruptív innováció felvette a reformok szükségességét a nemzeti munkaerőpiacokon és a szociális védelmi rendszerekben, míg a klímaváltozás, az adóelkerülés és a terrorizmus kérdése összehangolt globális cselekvést követel. A politikai polarizáció és a polgárok közintézményekkel szembeni bizalmatlansága kiszámíthatatlanabbá teszi a reformok sikerességét. Az állami intézmények, valamint a választott tisztségviselők integritásának erősítése, a folyamatos párbeszéd megteremtése az állampolgárokkal nyílt, részvételen alapuló (participatív) politikai döntéshozatali folyamatok révén, valamint a kormány azon képességének fokozása, hogy a különféle opciók közül a legmegfelelőbb politikákat válassza ki – mind kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy újra összekösse a kormányokat állampolgáraikkal, és elősegítse az inkluzívabb és fenntarthatóbb növekedést. A Kormányzati körkép 2017. évi kiadása az ilyen államigazgatási reformokra szolgáltat bizonyítékot.

A költségvetési konszolidáció folytatódik, de az adósságszintek továbbra is magasak, az állami befektetések mértéke pedig csökkent

- Az OECD-országokban az átlagos költségvetési deficit 2015-ben a GDP –2,8%-át tette ki a 2009-ben regisztrált –8,4%-kal szemben annak következtében, hogy az országok a pénzügyi válságot követően stabilizálják az államháztartást.
- A strukturális egyenleg a 2009-ben regisztrált –6,3%-kal szemben 2015-ben a potenciális GDP – 2,4%-ára javult az OECD-országokban, ami a hosszú távú trendekre való visszaállást jelzi.
- Az átlagos bruttó államadósság mértéke 2015-ben elérte a GDP 112%-át az OECD-országokban, ezen belül tizenegy országban az adósságszint elérte vagy meghaladta a GDP-t.
- Az állami beruházások átlagosan a GDP 3,2%-ára rúgtak 2015-ben; ezen belül Magyarországon 6,7%, Izraelben pedig 1,5% volt az arány. Ez átlagosan 4,1%-os visszaesést jelent 2009-hez képest, amikor expanzív költségvetési politikákat vezettek be. Az állami beruházások egyharmada gazdasági ügyekre – főként a közlekedésre – irányul, ezt követi 15,2%-kal a védelem.

Nőtt az egészségügyre és a szociális védelemre fordított állami kiadások

- 2007 és 2015 között a szociális védelemre és az egészségügyre fordított állami kiadások nőttek a legnagyobb mértékben az OECD-országokban, az előbbi esetében 2,6 százalékponttal, az utóbbi esetében pedig 1,7 százalékponttal.
- Figyelembe véve azt a tényt, hogy a közbeszerzési kiadások egyharmadát az egészségügyre fordítják, kulcsfontosságú az átláthatóság és a hatékonyság erősítése a gyógyszerek, valamint az

orvosi technológiák és eszközök közbeszerzése terén annak érdekében, hogy alacsonyabb költségek mellett legyen biztosítható a jobb egészségügyi ellátás.

Az állami foglalkoztatás átlagban stabil, de országos szinten fontos eltérések figyelhetők meg

- Bár sok OECD-ország számol be jelentős létszámcsökkentésről a központi állami foglalkoztatásban a válságot követő megszorító intézkedések következtében, az általános állami foglalkoztatás az összfoglalkoztatottság százalékában mérve kismértékben nőtt az OECD-országokban 2007 és 2015 között, mégpedig 17,9%-ról 18,1%-ra.
- Az átlagszám azonban elrejtje az egyes országok közötti eltéréseket. Az általános állami foglalkoztatás az összfoglalkoztatottság százalékában mérve az Egyesült Királyságban és Izraelben csökkent a legnagyobb mértékben (több mint 2,5 százalékponttal) a 2007–2015 közötti időszakban. Ezzel szemben Csehországban, Észtországban, Magyarországon, Szlovéniában és Spanyolországban ugyanebben az időszakban 2 százalékpontot elérő vagy meghaladó növekedés volt tapasztalható.
- Emellett az arányszám (az általános állami foglalkoztatás összfoglalkoztatottságon belüli hányada) elrejtje az abszolút állami foglalkoztatásban bekövetkezett változásokat. A 2014–2015 közötti időszakban Törökországban például 3,9%-kal nőtt az általános állami foglalkoztatás, míg Hollandiában több mint 3,6%-kal csökkent. Az arányszám nem tükrözi ezeket a változásokat, mert az általános állami foglalkoztatás az összfoglalkoztatáshoz hasonló arányban változott.
- Átlagban elmondható, hogy a D1-es szintű (legfelső szintű) vezetők a D2-es szintű vezetőknél 27%-kal, a középszintű (D3-as szintű) vezetőknél pedig 72%-kal keresnek többet; több mint kétszer annyit keresnek, mint a D4-es szintű vezetők, és 2,6-szor többet, mint a vezető szakemberek. Ez arra enged következtetni, hogy a vezetői feladatok ellátásáért járó felár jóval magasabb a szakmai specializációért járónál. A titkárok/titkárnők átlagban négyszer kevesebbet keresnek, mint a D1-es szintű vezetők.

A nők alulreprezentáltak a kormányzati vezetői pozíciókban

- Az OECD-országok vonatkozásában átlagban elmondható, hogy a nők 2017-ben mindössze 29%-át teszik ki a parlamenti képviselőknek, és csak 28%-át a minisztereknek.
- Ehhez hasonlóan, míg a nők az állami szektorban foglalkoztatott összes munkavállaló 58%-át képviselik, addig csak 32%-át töltik be a felsővezetői pozícióknak.
- A nők egyenlő arányú képviselete a közélet és az állami foglalkoztatás minden szintjén kibővíti a jó szervezeti teljesítmény eléréséhez rendelkezésre álló tehetségek bázisát.

A teljesítményértékelő eszközök és a viselkedéskutatások javítják az állami szektor eredményességét és hatékonyságát

- Szinte minden országban van kötelező teljesítményértékelés a központi állami foglalkoztatottakat érintően. A teljesítmény jutalmazáshoz kapcsolása továbbra is kihívást jelent, a teljesítményhez kötött bérek pedig 2010 óta változatlan szinten állnak.
- Az OECD-országok egyre szélesebb körben alkalmazzák a kiadások felülvizsgálatának eszközét a kiadások hatékonyabb ellenőrzése és a rangsorolás javítása céljából. A 2008–2016 közötti időszakban huszonkét OECD-ország vizsgálta felül legalább egyszer a kiadásait, szemben a 2000–2007 közötti időszakkal, amikor csak öt ország tette ezt meg.
- A viselkedéskutatások alkalmazása kezd gyökeret verni az OECD-országokban, főként a politika-végrehajtás javításának eszközeként. Fennáll a lehetőség a teljes politikai ciklusra kiterjedő alkalmazásukra is, főleg a politikák kidolgozása és értékelése terén.

A nyílt kormányzati kezdeményezések fellendülőben vannak, de több értékelésre van szükség

- Az országok egyre fokozottabban intézményesítik a nyílt kormányzás elveit, így az átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és a részvételt. Az OECD-országok mintegy fele (35 országból 17) fogadott el nemzeti stratégiát a nyílt kormányzásra vonatkozóan.

- Az OECD-országok zöme „alapértelmezésben nyílt” politikát honosított meg, amelynek értelmében minden kormányzati adat nyílt hozzáférésű, kivéve, ha jogszerű indokokkal igazolható az ellenkezője.
- Jelentős eltéréseket mutat azonban az, hogy milyen mértékben segítik elő az országok az adatok újrafelhasználását a kormányzáson kívül (pl. hackatonokon és közös alkotó rendezvényeken) és a kormányzáson belül (képzések és tájékoztatások útján).
- Csak kevés ország méri fel azt, hogy a nyílt kormányzási kezdeményezések elérik-e a kívánt gazdasági és társadalmi, valamint az elszámoltathatóságot és az állami szektor termelékenységét javító hatást.

Többet kell tenni a kormányzatba vetett bizalom helyreállításáért és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosításáért

- A kormányzatba vetett bizalom még mindig a válság előtti szinten áll. Az OECD-országok átlagát tekintve 2016-ban az állampolgárok 42%-a számolt be arról, hogy bízik a nemzeti kormányban, szemben a 2007 előtt mért 45%-kal.
- Továbbra is fennállnak az egyenlőtlenségek a népességcsoportok között a szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint a szolgáltatások rugalmassága és színvonala terén. Minden OECD-országra igaz, hogy az alacsony jövedelműek nagyobb arányban számolnak be egészségügyi ellátási szükségleteik ki nem elégítéséről, mint a magasabb jövedelműek. Hasonlóképpen, a szociálisan és gazdaságilag hátrányos helyzetű tanulók a nem hátrányos helyzetűeknél csaknem háromszor nagyobb valószínűséggel nem szerzik meg az alapszintű jártasságot a tudományok terén.
- A kormányoknak az „e-kizárás” új formáinak megjelenését is meg kell előzniük. Míg az állampolgárok egyre nagyobb hányada használ digitális csatornákat a kormányzattal való kommunikációhoz, tartósan fennálló különbségek vannak e csatornák igénybe vételének szintjében végzettségi szint, lakóterület és életkor szerint.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Olvassa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!!

© OECD (2017), *Government at a Glance 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/gov_glance-2017-en